

31.03.2021

Conturile internaționale ale Republicii Moldova în anul 2020 (date provizorii)

Conturile internaționale în anul 2020 (date provizorii) – materialul analitic integral ^[1]

Panelul cu principalii indicatori ai conturilor internaționale ^[2]

Conform datelor preliminare, deficitul contului curent al balanței de plăți a Republicii Moldova, în anul 2020, s-a redus comparativ cu cel înregistrat în 2019 atât ca valoare absolută, cât și relativ la PIB. Deficitul a constituit 795,73 mil. USD (din care în trimestrul IV 2020 – 230,76 mil. USD), în scădere cu 28,9 la sută. Raportat la PIB, contul curent a constituit -6,7 la sută (față de -9,3 la sută în 2019). Această dinamică a fost determinată de scăderea considerabilă a deficitului comerțului exterior cu bunuri, de creșterea substanțială a excedentului veniturilor secundare, de majorarea ușoară a excedentului serviciilor, în timp ce balanța veniturilor primare s-a deteriorat.

Deficitul comerțului cu bunuri a constituit 3 075,81 mil. USD (din care în trimestrul IV 2020 – 896,84 mil. USD), diminuându-se cu 7,1 la sută din cauza scăderii mai accentuate a importurilor de bunuri (-391,32 mil. USD), pe parcursul anului 2020, decât a exporturilor (-155,37 mil. USD), față de 2019.

Din punct de vedere geografic, scăderea exporturilor de bunuri a fost determinată de categoria „alte țări” (altele decât UE și CSI), exporturile către acestea diminuându-se cu 17,0 la sută față de anul 2019. Exporturile către țările CSI, de asemenea, au scăzut cu 13,4 la sută, iar către țările UE-27 au rămas aproximativ la nivelul anului 2019 (-0,3 la sută). Din punctul de vedere al structurii exporturilor pe categorii de bunuri, scăderea a fost determinată de categoria “produse agro-alimentare”, al căror export s-a diminuat cu 8,3 la sută față de anul 2019.

La diminuarea importurilor de bunuri a contribuit, în cea mai mare parte, scăderea cu 9,6 la sută a livrărilor din UE, urmată de CSI (-6,7 la sută), în timp ce importurile din alte țări s-au majorat cu 3,1 la sută față de anul 2019. Din punctul de vedere al structurii importurilor pe categorii de bunuri, scăderea a fost determinată de categoria “produse minerale”, al căror import s-a redus cu 34,8 la sută comparativ cu anul 2019, atât datorită ieftinirii produselor petroliere, cât și din cauza scăderii volumelor fizice importate (din luna aprilie 2020 a fost sistat importul de energie electrică din Ucraina).

Excedentul comerțului exterior cu servicii (388,37 mil. USD, din care 102,85 mil. USD – în trimestrul IV 2020) a crescut cu 10,8 la sută față de 2019. Deși exporturile de servicii au scăzut cu 17,2 la sută, balanța serviciilor s-a îmbunătățit ca urmare a diminuării importurilor (-25,5 la sută față anul 2019). În cadrul exporturilor, au fost afectate cel mai mult serviciile de transport (-38,4 la sută față de 2019), în special serviciile de transport aerian de pasageri (-3,6 ori). Scăderi considerabile a fost înregistrate și la exportul de servicii de călătorii (-20,3 la sută), servicii de prelucrare a materiei prime (-13,4 la sută). Impactul negativ a fost estompat în continuare de creșterea semnificativă a exporturilor de servicii de informatică (+27,8 la sută) și de creșterea mai modestă a exporturilor de servicii de cercetare și dezvoltare (+5,0 la sută).

Scăderea excedentului veniturilor primare cu 23,9 la sută față de anul 2019, până la 472,74 mil. USD (din care 142,56 mil. USD – în trimestrul IV 2020), a fost determinată de reducerea remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți cu 14,6 la sută. Concomitent, au scăzut și ieșirile de venituri primare (-4,5 la sută față de anul 2019), în special profiturile reinvestite de investitorii direcți nerezidenți (-40,7 la sută).

Veniturile secundare au înregistrat o creștere a excedentului cu 16,2 la sută față de anul 2019, până la 1 418,97 mil. USD (din care 420,67 mil. USD – în trimestrul IV 2020). Transferurile personale primite din exterior de rezidenții moldoveni s-au majorat cu 11,3 la sută. Valoarea asistenței tehnice, ajutorului umanitar și a granturilor primite în cadrul cooperării internaționale de toate sectoarele instituționale a scăzut cu 10,0 la sută, comparativ cu anul 2019.

Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în anul 2020 au scăzut cu 0,4 la sută comparativ cu 2019 și au constituit 1 810,42 mil. USD (din care 502,31 mil. USD – în trimestrul IV 2020), ceea ce reprezintă 15,2 la sută relativ la PIB (la fel ca în 2019). Scăderea intrărilor de remiteri a fost determinată de diminuarea intrărilor din CSI (cu 33,8 la sută față de anul 2019), atât din cauza restricționării călătoriilor lucrătorilor sezonieri, cât și din cauza deprecierei rublei rusești. În același timp, remiterile din UE și alte țări s-au majorat (+11,9 la sută și +14,3 la sută, respectiv). Concomitent, plățile de remiteri către nerezidenți (debit) au constituit 322,85 mil. USD, în creștere cu 11,8 la sută.

Contul de capital a consemnat un deficit de 61,10 mil. USD (din care 20,04 mil. USD – în trimestrul IV 2020), care s-a majorat cu 22,5 la sută față de anul 2019. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (72,57 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 11,50 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanțare externă a constituit 856,83 mil. USD (din care 250,80 mil. USD – în trimestrul IV 2020), ceea ce reprezintă 7,2 la sută în raport cu PIB (față de 9,8 la sută în anul 2019).

În contul financiar al bilanței de plăți a fost înregistrată o scădere considerabilă a activelor sub formă de numerar și depozite, care au fost principala sursă de finanțare a deficitului de cont curent în anul 2020. De asemenea, la finanțarea deficitului de cont curent au contribuit, în mare măsură, împrumuturile externe. Astfel, contul financiar în anul 2020 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 942,62 mil. USD (din care 279,30 mil. USD – în trimestrul IV 2020), ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 714,95 mil. USD generate de tranzacțiile efective, precum și a scăderii nete a activelor financiare externe ale rezidenților cu 227,67 mil. USD.

Pasivele s-au majorat, în special, datorită tragerilor nete de 505,30 mil. USD (din care 146,15 mil. USD – în trimestrul IV 2020) înregistrate la împrumuturile externe (trageri – 1 004,98 mil. USD, rambursări – 499,68 mil. USD). Administrația publică a contractat în anul 2020 împrumuturi externe noi în valoare de 551,59 mil. USD, creditorii fiind: Fondul Monetar Internațional – 246,70 mil. USD, Banca Europeană de Investiții – 89,91 mil. USD, Comisia Europeană – 82,22 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 57,42 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 47,37 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 14,80 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 6,78 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 6,37 mil. USD. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 139,24 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a primit de la FMI 8,03 mil. USD și a rambursat 53,20 mil. USD din împrumuturile contractate anterior. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 0,12 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 138,24 mil. USD.

De asemenea, s-au majorat cu 149,10 mil. USD în valoare netă angajamentele sub formă de credite comerciale și avansuri primite de la partenerii comerciali nerezidenți (din care 41,90 mil. USD – în trimestrul IV 2020).

Angajamentele sub formă de investiții directe s-au majorat cu 62,45 mil. USD pe parcursul anului 2020 (26,81 mil. USD – în trimestrul IV 2020). Această dinamică a fost determinată de creșterea netă a participațiilor la capital și a acțiunilor în posesia nerezidenților cu 61,89 mil. USD, în urma tranzacțiilor efective, precum și de reinvestirea profiturilor în sumă de 30,25 mil. USD. Concomitent, filialele moldovenești au efectuat rambursări nete de împrumuturi contractate anterior de la investitorii direcți din străinătate în sumă de 29,69 mil. USD.

Diminuarea netă a activelor financiare externe a fost determinată de scăderea cu 864,90 mil. USD a activelor externe sub formă de numerar și depozite (din care activele băncilor licențiate s-au redus cu 59,12 mil. USD, iar ale altor sectoare – cu 805,78 mil. USD).

Partenerii comerciali nerezidenți au efectuat achitări nete în valoare de 34,30 mil. USD la creditele comerciale și avansurile acordate lor anterior de către rezidenții moldoveni, diminuând astfel activele financiare externe. De asemenea, au scăzut cu 3,93 mil. USD activele externe ale rezidenților sub formă de investiții directe.

Concomitent, s-au majorat activele oficiale de rezervă ale BNM cu 637,41 mil. USD (din care 269,50 mil. USD – în trimestrul IV 2020), precum și activele nete ale rezidenților sub formă de împrumuturi acordate nerezidenților – cu 36,60 mil. USD.

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, la 31.12.2020, a constituit -5 493,85 mil. USD (sau 46,1 la sută relativ la PIB), soldul debitor aprofundându-se față de sfârșitul anului 2019 cu 10,2 la sută. Soldul activelor financiare externe a însumat 5 823,14 mil. USD, în creștere cu 10,1 la sută de la începutul anului, iar al pasivelor – 11 316,99 mil. USD, majorându-se la fel cu 10,1 la sută.

Majorarea poziției activelor financiare externe pe parcursul anului 2020 a fost determinată de creșterea cu 23,7 la sută a soldului activelor oficiale de rezervă. Ele au constituit 3 783,54 mil. USD la 31.12.2020, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență: (i) acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 7,7 luni de import efectiv); (ii) acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 158,6 la sută); (iii) acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 85,8 la sută) etc.

Evoluția poziției pasivelor externe a fost determinată de articolul alte investiții, în special, de creșterea soldului împrumuturilor externe. Soldul pasivelor sub formă de împrumuturi (cu excepția celor intragrup) a crescut cu 20,5 la sută față de 31.12.2019 și a constituit 4 122,13 mil. USD. Poziția datoriilor sub formă de credite comerciale și avansuri primite s-a majorat cu 12,6 la sută față de sfârșitul anului 2019 și a însumat 1 918,89 mil. USD.

Soldul angajamentelor sub formă de investiții directe a crescut cu 2,5 la sută de la începutul anului și a totalizat 4 851,39 mil. USD, reprezentând 42,9 la sută din totalul pasivelor externe. Soldul investițiilor directe în capitalul propriu ce le-a revenit investitorilor din țările UE-27 (82,2 la sută din capitalul propriu acumulat total) a crescut cu 4,1 la sută față de finele anului 2019; soldul investițiilor directe în capitalul propriu din țările CSI (5,5 la sută din total) a scăzut cu 6,2 la sută pe parcursul anului, iar cel al investițiilor din alte țări (12,3 la sută din total) s-a majorat cu 4,0 la sută.

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut pe parcursul anului 2020 cu 12,7 la sută și a totalizat 8 357,73 mil. USD la 31.12.2020, ceea ce constituie 70,2 la sută raportat la PIB (+8,2 p.p. față de 31.12.2019).

Datoria externă publică și public garantată a reprezentat 29,1 la sută din totalul datoriei externe, însumând 2 430,27 mil. USD (+26,6 la sută de la începutul anului). Structura pe creditori a datoriei externe publice, conform situației din 31.12.2020, arată că principalul creditor al statului a rămas Grupului Băncii Mondiale cu o pondere de 32,6 la sută din total, urmat de FMI cu 25,5 la sută și BEI cu 16,9 la sută. Datoria externă privată negarantată s-a cifrat la 5 927,46 mil. USD, crescând cu 7,8 la sută față de 31.12.2019.

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (71,5 la sută), care a constituit 5 972,68 mil. USD la 31.12.2020, în creștere cu 13,3 la sută față de începutul anului. Datoria externă pe termen scurt s-a majorat cu 11,1 la sută pe parcursul anului 2020 și a constituit 2 385,05 mil. USD la 31.12.2020.

Mai multe detalii pot fi găsite în materialul analitic integral pentru conturile internaționale (sus), precum și în materialele analitice separate pentru balanța de plăți, poziția investițională internațională și datoria externă, publicate pe pagina web oficială a BNM:

- Balanța de plăți în anul 2020 (date provizorii) ^[3];
- Poziția investițională internațională la sfârșitul anului 2020 (date provizorii) ^[4];
- Datoria externă brută la sfârșitul anului 2020 (date provizorii) ^[5].

Balanța de plăți [6]

Poziția investițională internațională [7]

Datoria externă [8]

Vezi și

Tag-uri

Balanța de Plăți [9]

Datoria Externă [10]

Poziția Investițională Internațională [11]

statistica [12]

evoluția conturilor internaționale [13]

conturile [14]

Sursa URL:

<http://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-anul-2020-date-provizorii>

Legături conexe:

[1] http://www.bnm.md/files/01_CI_2020_q4_1.pdf [2] http://www.bnm.md/files/CI_dashboard_2020_4.pdf [3] <http://www.bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-anul-2020-date-provizorii> [4] <http://www.bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-anului-2020-date-provizorii> [5] <http://www.bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-anului-2020-date-provizorii> [6] <http://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml?id=0&lang=ro> [7] <http://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml> [8] <http://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml?id=0&lang=ro> [9] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Balanța de Plăți](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Balanța de Plăți) [10] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Datoria Externă](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Datoria Externă) [11] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Poziția Investițională Internațională](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Poziția Investițională Internațională) [12] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=statistica](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica) [13] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=evoluția conturilor internaționale](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale) [14] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=conturile](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=conturile)